

tacte amb la llum del dia, ens alimentem — com els presoners de Plató en el mite de la caverna — de conjetures incertes que arribem a creure reals per virtut de l'ambient i la rutina. Amb un gran esforç i una voluntat de ferro, podem atendre les nostres obligacions mínimes, que no ens permeten anar més enllà de l'estudi dels papers i ens priva d'adquirir el fons de coneixements que la nostra funció social ens imposa. I l'art del comediant no pot fonamentar-se en la ignorància, no pot ésser merament intuïtiu i d'improvisació. Els esclats de passió i de sentiment no poden respondre a la idiosincràsia de l'interpret, sinó a la del personatge que representa. I si no sabem ben bé què som i què valem nosaltres, com és possible que ens endinsem en un esperit estrany més complicat o més senzill

que el nostre? Coneixedors de la valor essencial de les obres no aniríem a l'encaix de les que entren pels ulls i les oïdes i es tradueixen amb la veu i el gest, sinó d'aquelles altres que es filtren a l'esperit i amb l'esperit s'interpreten.

No n'hi ha prou amb els escriptors per a intentar l'evolució del gust imperant, cal, també, la cooperació de l'actor per a imposar-la.

ENRIC LLUELLES.

La sobtada interrupció de la Revista TEATRE CATALA, ha fet que els articles d'Enric Lluelles acabin d'una manera imperfecta i desordenada. La matèria era vasta i hauria emplenat moltes pàgines. Ha estat precis condensar el final, fent salts i digressions per tal d'arribar a un acabament que no esgota la matèria, ni molt menys. Havem de lamentar que per les circumstàncies susdites, el meritíssim treball d'Enric Lluelles resti incomplet.

LA "MISE EN SCENE"

II

Tinc davant meu una definició d'enciclopèdia de la professió d'escenògraf: «A més de la pintura i muntatge de les decoracions de teatre, solen encarregar-se els escenògrafs d'altres treballs que tenen, més o menys, analogia amb el seu art. Per exemple: l'organització de cavalcades, la construcció d'arcs improvisats, el decorat d'envelats, etc., etc.»

Dissortadament és així, i el més lamentable és que porten aquestes activitats al teatre; reminiscència del moment en liquidació de l'escenografia d'enginyers, dels descarrilaments en escena, de les tempestats, els incendis, els enderrocaments, tot l'aparell de «Grand Guignol». S'aixecava el teló i es deixava l'escena amb el decorat, buida, o amb els actors quiets i silenciosos durant uns moments, perquè el públic pogués contemplar el decorat i jutjar-lo.

De vegades, l'efecte produït pel decorat «salvava» l'obra. Salvar l'obra! Bon guasardó per a l'escenògraf, que pretenia dir coses al públic, apart de l'autor i sense tenir-lo gaire en compte.

Caldria recordar sempre que en el teatre tot és ficció, i fer-ho oblidar al públic; tenir en compte els límits de la ficció en escena (on tot és limitat, on no és possible lluitar amb altra cosa que amb paper, o amb tela,

o amb cartró pintats, o amb altres materials en reduït nombre) perquè tingui una discreció prou gran per a deixar que el públic s'oblidi del decorat i pugui concentrar tota l'atenció en les paraules i els moviments dels actors.

Un bon actor pot simular totes les passions humanes, i portarà la ficció tan enllà com el seu talent li permeti, i en farà participar al públic, que veurà un ser material en escena, trist o alegre, bo o dolent. Però mai un escenògraf, amb tota la seva habilitat, per més facilitats materials que tingui, podrà fingir una tempestat en les reduïdes dimensions d'un escenari. No aconseguirà altra cosa, com més s'allunyi del teatre, que recordar al públic que es troba en un teatre, i que en l'escenari estan «fingint» una tempestat. En canvi, que lluny del teatre es troba, per exemple, l'espectador d'una obra de Molière ben representada, decorada amb una simple cortina!

Es precis assenyalar un mal important del teatre: la «mise en scene» standard, els decorats pintats en sèrie. André Boll, en la seva obra «Du décor de théâtre», remarcà aquest perill: «...es troba constituït (en cada teatre) un stock ambulant de mobles «Briant Robert», de gravats «Meyer», d'argenteria «Christofle», etc., etc.

«... en el magatzem hi ha eternament un saló

Lluis XVI, un boudoir Directori, un fumador Imperi... Aquest gust immoderat («el comble del bon gust») per l'interior d'estil és, a l'escena com fora d'ella, la gran malaltia de la burgesia contemporània, el pastitxo de l'antic, la superstició del core erigit a l'altura d'un principi». En el nostre país encara és pitjor. Tots els teatres tenen decorats en sèrie d'un horrible mal gust i pobresa, i uns quants mobles i accessoris terriblement antipàtics, lletjos, pobres. Tenim el desavantatge que ni uns ni altres es poden classificar en cap estil passat ni present.

Si no estés ja prou malament la professió d'escenògraf, si donés prou el decorar façanes, l'organitzar cavalcades, el fer arcs improvisats, etc., valdria la pena que les nostres empreses que no tenen prous recursos per a escenificar dignament les seves obres, bandejes-

sin els decorats en sèrie i els substituïssin, en el possible, per cortines. Hi guanyariem.

He treballat en un taller d'escenografia, n'he vist molts, i dubto que en aquest ambient, la nostra escenografia sofreixi la necessària evolució. Són bruts, s'hi treballa malament, s'hi fa una feina penosa. Crec que si surt quelcom d'interessant a Catalunya, serà per algú que no hagi treballat en aquests tallers, que no tingui «l'ofici» d'escenògraf, que no hagi organitzat mai cavalcades, ni muntat envelats, ni arcs improvisats.

Dels ballets russos hem d'aprofitar una lliçó: un sol home per als decorats, per als figurins i per al muntatge en escena. D'altra manera no és possible d'obtenir la unitat indispensable.

P. CALDES ROSSINYOL.

La poesia d'Ambrosi Carrion, per Aurea de Sarrà

Ambrosi Carrion

Demà, a la tarda, Aurea de Sarrà donarà al Palau de la Música Catalana un recital, de la nova modalitat a la qual es dedica, amb aplaudiment unànim de la crítica i del públic que ha tingut ocasió d'admirar-la.

Les poesies escollides per Aurea de Sarrà, totes originals d'Ambrosi Carrion, no són pas un recull fet a l'atzar, sinó que responen a una unitat espiritual, dintre la qual hom ha procurat obtenir una gamma del matis tan extensa com és possible.

I cal convenir que hom ha reeixit completament per tal com les poesies escollides, ultra les condicions essencials líriques que han de posseir per a ésser recitades de viva veu davant d'un públic, tenen aquell punt de dramatisme, en el sentit pur d'acció i aquell punt de plasticitat indispensables per tal de que la paraula arribi a l'auditori amb tota la seva intensitat emotiva.

En aquesta interessant modalitat que amb tant d'encert conrea Aurea, actualment té una part tan principal com la poesia, la música.

Els més prestigiosos músics catalans Joan Manén, Joaquim Salvat, Ricard Lamote, Francesc Pujol i Manuel Blancafort, han escrit inspirades composicions musicals per a ser-